

POLITICS

ŚWIADOMY
OBYWATEL

MAŁGORZATA
HAŁAJKO

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania wiedzy o społeczeństwie. Zakres podstawowy dla III etapu edukacyjnego, liceum/technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Czy znam swoje najbliższe władze? III.7

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

I klasa liceum/technikum, 45 min.

Cele

Główny – Poznanie zasad funkcjonowania samorządu powiatowego i wpływu obywateli na jego kształtowanie.

Szczegółowe – Uczeń:

- wymienia typy powiatów,
- charakteryzuje specyfikę poszczególnych typów powiatów,
- omawia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w powiecie,
- określa zadania władz powiatowych,
- podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie powiatu,
- wskazuje źródła powiatowych dochodów i wydatków,
- na podstawie tekstu źródłowego przedstawia propozycje zmian, które warto byłoby wprowadzić w funkcjonowaniu powiatów,
- opisuje sposób wyboru kandydatów do władz powiatowych,
- wskazuje miejsce urzędowania władz powiatu, na którego terenie mieszka,
- wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w powiecie (starosta, przewodniczącego rady powiatu),
- przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów powiatowych,
- podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w powiecie,
- ocenia pracę władz swojego powiatu,

Treści wykraczające poza podstawę: geograficzne, ekonomiczne, historyczne.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca z tekstem,
- praca z mapą,
- praca z tekstem źródłowym,
- elementy wykładu,
- praca ze źródłem statystycznym.

Środki dydaktyczne

- podręcznik, s. 70-74 (w tym tekst źródłowy, s. 73),
- internet,
- „Zestawienie jednostek podziału terytorialnego” – stan w dniu 01-01-2017,
- mapa administracyjna Polski,
- krzyżówka.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Wprowadzenie: (5 min.) Nauczyciel pyta, z jakich powiatów pochodzą uczniowie. Następnie omawia strukturę, podział i władzę w powiecie. Przedstawia mapę administracyjną Polski oraz mapę powiatów.

Rozwinięcie: (10 min.) Na podstawie przedstawionego „Zestawienia jednostek podziału terytorialnego” – stan w dniu 01-01-2017 (<http://bip.stat.gov.pl/dzialalnosc-statystyki-publicznej/rejestr-teryt/zakres-rejestru-teryt/>), uczniowie określają ilość powiatów w Polsce. Uczniowie zapoznają się z tekstem „Zadania powiatu” i wypisują je w zeszytach.

Następnie wszyscy wspólnie wykonują ćwiczenie polegające na rozróżnieniu zadań gminy i powiatu. Nauczyciel informuje uczniów, jakie sprawy załatwiamy w powiecie (10 min.).

Uczniowie zapoznają się z tekstem źródłowym „Rola powiatu” (5 min.).

Podsumowanie: (10 min.) Nauczyciel rozpoczyna dyskusję nad rolą powiatu i zasadnością jego istnienia. Uczniowie mają za zadanie przede wszystkim przedstawić wady i zalety istnienia powiatów i dojść do wniosków, czy ich funkcjonowanie jest potrzebne.

Zadanie domowe: Dowiedz się, z ilu gmin składa się powiat, w którym mieszkasz. Dowiedz się, kto w twoim powiecie jest starostą i wicestarostą oraz gdzie znajduje się siedziba władz.

Komentarz metodyczny

(informacje istotne dla przebiegu zajęć/lekcji; sposoby oceniania; dostosowanie do ucznia z SPE):

Nauczyciel powinien odnieść się do koncepcji pedagogiki humanistycznej, w myśl której uczniowie są zdolni do myślenia i samodzielnego zdobywania wiedzy oraz samodzielnej i atrakcyjnej pracy.

Lekcję można przeprowadzić w formie wycieczki do urzędu powiatowego lub gminnego (po wcześniejszym umówieniu się). Nauczyciel w każdym z etapów pyta uczniów, czy rozumieją sposób rozwiązywania zadań, a jeżeli występują jakieś wątpliwości, próbuje wyjaśnić rozwiązania. Dotyczy to w szczególności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Ewaluacja jako opinia uczniów o formie prowadzenia zajęć i pozyskanie informacji zwrotnej dla nauczyciela o efektach i atrakcyjności zajęć to elementy niezbędne w ich doskonaleniu. Proponuję również zwrócić uwagę na metody walioryzacji, czyli wrażenia i odczucia osobiste, jakich jednostka doświadcza podczas realizacji zadań.